

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060107

DOM
2018-05-14
Stockholm

Mål nr
M 8355-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-09-01 i mål nr M 5078-16, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. AKHL

2. LUT

Ombud för 1 och 2: AT

3. AT

Motparter

1. LW

Ombud: Advokaten MN

2. Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun
Box 500
343 23 Älmhult

SAKEN

Tillstånd till inrättande av enskild avloppsanläggning på fastigheten X i Älmhults kommun

Dok.Id 1409052

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och byggnämndens i Älmhults kommun beslut 2015-12-30 (§ 442/2015, dnr 2015-M0776-5) och återförvisar målet till miljö- och byggnämnden för fortsatt handläggning.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

AKHL, LUT och **AT** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva miljö- och byggnämndens beslut att ge tillstånd till inrättande av avloppsanordning på fastigheten X.

LW har motsatt sig bifall till överklagandet.

Nämnden har medgett klagandenas yrkande om ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

AKHL, LUT och **AT** har anfört bl.a. följande:

Den aktuella anläggningen är något helt annat än den registrerade rätt som avstyckningsdokumentet tillåter. Anläggningen är utan tillstånd placerad på fastigheten Y. Den är inte placerad enligt servitutet från 1961. Längden på infiltrations-rören är rätteligen 5,75 respektive 9,8 meter. Anläggningen tycks inte fungera som den ska eftersom det under hösten och vintern 2017/2018 har funnits över 50 cm vatten i fördelningsbrunnen.

LW har anfört bl.a. följande:

På fastigheten X finns en fritidsbostad som nyttjas sparsamt några veckor om året. Enligt tillgänglig dokumentation anlades avloppsanläggningen 1978 då den också godkändes av kommunen. När X avstyckades från Y bildades ett servitut för avloppsledning. Nuvarande ägare till Y har varit väl medveten om placeringen av anläggningen och att den godkänts av tidigare ägare. Anläggningen ligger på behörigt avstånd från vattendrag och någon risk för miljöpåverkan finns inte.

Uppgiften om att rören inte har den längd som uppgetts i ansökan stämmer inte. Spridarrören är inte raka varför man inte kan mäta deras längd ovanpå marken.

Hon har ansökt om tillstånd på uppmaning av nämnden. Det bör betonas att ansökan enligt 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd endast behövs vid nyanläggning. Befintlig anläggning är godkänd enligt tidigare lagstiftning. Om en anläggning inte följer vad som står i tillståndet är det en tillsynsfråga. Samma sak gäller om man har synpunkter på befintlig anläggning. Frågan om X har rätt att bygga och bibehålla anläggningen på platsen är en fråga som saknar relevans för den nu aktuella prövningen.

Nämnden har anfört bl.a. följande:

I ansökan uppgavs att spridarledningarna var sju respektive elva meter. I tillståndet står det att spridarledningarna är 2 x 15 meter. Ledningarnas längd kontrollerades först den 20 oktober 2016 varpå de mättes till 9,5 respektive 5,5 meter. Anläggningen har på nytt inspekterats den 6 november 2017 och vid inspektionen tycktes anläggningen inte fungera på ett tillfredsställande sätt.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Utgångspunkter för prövningen

LW har ansökt om tillstånd i efterhand till en befintlig avloppsanläggning. För anläggningen finns det ett tillstånd från 1978 som är meddelat enligt då gällande hälsoskyddslagstiftning. Av praxis framgår att beslut om tillstånd till inrättande av avloppsanläggningar som meddelats enligt äldre lagstiftning inte utgör hinder mot en ny prövning enligt miljöbalken (se t.ex. MÖD 2003:134). Nämnden har därför varit oförhindrad att inom ramen för sin tillsyn uppmana LW att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken.

Den omständigheten att anläggningen till övervägande del är placerad på en annan fastighet än LWs hindrar i sig inte att tillstånd kan ges enligt miljöbalken. Det ska dock beaktas att ett tillstånd enligt miljöbalken inte heller ger en rätt att placera anläggningen på annans fastighet. Frågan om det befintliga servitutet ger en rätt att anlägga och bibehålla den avloppsanläggning för vilken tillstånd nu söks kan inte prövas inom ramen för detta mål.

Tillstånd till enskild avloppsanläggning

LW har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken till en avloppsanläggning för WC- och BDT-vatten. Enligt hennes ansökan avleds avloppsvattnet till en trekammar-brunn och därefter till infiltration. I ansökan anges att det finns två spridningsledningar som är sju respektive elva meter långa.

Den fråga som Mark- och miljööverdomstolen har att pröva är det finns förutsättningar att ge tillstånd till avloppsanläggningen. Den prövningen ska ske med utgångspunkt i bl.a. de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Av handlingarna i målet framgår att anläggningens spridarledningar inte har den längd som anges i ansökan. Vid nämndens inspektion den 20 oktober 2016 uppmättes ledningarna till 5,5 respektive 9,5 meter. Den 6 november 2017 utfördes ytterligare en inspektion och nämnden konstaterade då att infiltrationen verkade vara ur funktion. Det stod högt med vatten i fördelningsbrunnen och i båda luftningsrören vilket enligt nämnden tyder på att grundvatten trängt in i infiltrationen.

Med hänsyn till vad som nu har framkommit avseende såväl avloppsanläggningens konstruktion som funktion anser Mark- och miljööverdomstolen att det är oklart om ett tillstånd kan ges till den befintliga avloppsanläggningen. Frågan bör bli föremål för en ny prövning hos nämnden. Vid den prövningen bör även frågan om lämpliga

försiktighetsmått och skyddsåtgärder övervägas. Nämndens tillståndsbeslut ska därmed undanröjas och målet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsråden Hans Nyman och Malin Wik, referent, samt f.d. tekniska rådet Staffan Lagergren.

Föredraganden har varit Mathilde Degerfeldt.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:2

DOM
2017-09-01
meddelad i
Växjö

Mål nr M 5078-16

PARTER

Klagande

1. AKHL

2. LUT

3. AT

Motparter

1. LW

2. Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun
Stortorget 10
Box 500
343 23 Älmhult

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Kronobergs län beslut den 11 november 2016 i ärende nr 505-5495-2016, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd i efterhand för inrättande av enskild avloppsanläggning på fastigheten Älmhult X

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 410934

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun (nämnden) har den 30 december 2015, i efterhand meddelat LW tidsbegränsat och villkorat tillstånd för inrättande av avloppsanordning, på fastigheten Älmhult X.

AT, AKHL och LUT (kla-gandena) har överklagat nämndens beslut till Länsstyrelsen i Kronobergs län (läns-styrelsen), som i beslut den 11 november 2016 avslog överklagandet.

Klagandena har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Klagandena har yrkat, som det får förstås, att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut ska upphäva av nämnden beviljat tillstånd.

Klagandena har anfört bl.a. följande till stöd för sin talan. Nämnden menar att tillståndet till avloppsanordningen är felaktigt. Eftersom det finns allvarliga fel i både ansökan och tillstånd bör tillståndet upphävas och ett nytt ärende påbörjas. Vid ett möte med nämnden framkom att nämnden avvaktar resultatet av överklagandet men i övrigt inte gör något förrän om nio år.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut samt nedan.

Placeringen av anläggningen

Klagandena har invänt att anläggningen är placerad på deras fastighet, Y, och att detta inte framgår av tillståndet.

LW har i ansökan om tillstånd angett att det gäller befintlig anläggning på fastigheten X och nämnden har beviljat tillstånd för denna anläggning.

Av handlingarna i målet framgår att anläggningen ligger på fastigheten Y. Det framgår också av handlingarna i målet att med avstyckningen av X från Y, som ägde rum 1961, följde en servitutsrätt för den avstyckade fastighet-en X att anlägga och bibehålla avloppsledning över stamfastigheten (Y) från området och väster ut till avloppsdiket i gränsen mot Bohults ägor.

Av 2 kap. 1 § andra stycket jordbalken (1970:994) följer att till en fastighet hör även en sådan anläggning som är uppförd utanför fastigheten, om den är avsedd för stadigvarande bruk vid utövandet av ett servitut till förmån för fastigheten och inte hör till den fastighet där den finns.

Den i målet aktuella anläggningen är uppförd utanför fastigheten X. Den är avsedd för stadigvarande bruk vid utövandet av ett servitut till förmån för X.

Anläggningen hör därmed till och utgör tillbehör till X.

Enligt domstolens bedömning framgår det av tillståndet var anläggningen är placerad och som framgår ovan tillhör anläggningen fastigheten X varför nämndens beslut är korrekt i det hänseendet att det anger tillstånd till enskild avloppsanläggning på fastigheten X.

Längden på infiltrationsrören m.m.

Klagandena har även invänt att ägaren uppgett felaktig längd på infiltrationsrören i sin ansökan.

LW har i ansökan om tillstånd angett att avloppsanordningen består av bl.a. en infiltrationsanläggning med spridningsledningar om 1 x 7 meter och 1 x 11 meter. Nämnden har därefter beviljat tillstånd till avloppsanordningen. Vid en inspektion därefter konstaterades att spridningsledningarna är 5,5 meter respektive 9,5 meter.

Mark- och miljödomstolen kan härmed konstatera att båda ledningarna är 1,5 meter kortare än vad LW angett i sin ansökan. Mark- och miljödomstolen delar

dock länsstyrelsens bedömning att det faktum att LW lämnat oriktiga upp-gifter om den aktuella anläggningen inte utgör skäl att upphäva aktuellt tillstånd och att frågan om verksamheten ska förbjudas istället får prövas av nämnden i ett tillsynsärende. Vad klagandena i övrigt anfört föranleder ingen annan bedömning. Deras överklagande ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 22 september 2017.

Lena Pettersson

Catharina Hederström

I domstolens avgörande har deltagit tf. chefsrådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Catharina Hederström. Föredragande har varit beredningsjuristen Karin Lundström.